

CON TIENT, PRECON TIENT, INCON TIENT - SUPORTUL CUANTIC AL INDIVIDULUI

Se acceptă de mult vreme, aceasta probabil și în virtutea unei viziuni dihotomice, binare, despre lume, o structură con-tient – incon-tient a ființei umane. Pre-con-tientul, ca spațiu intermediar între con-tient și incon-tient a fost mai puțin luat în seamă, deși existența lui a fost sesizată de adepții psihologilor abisale. Însă acceptarea unui model triontic al lumii ne obligă să admitem și o structură triontică a universului psihic: con-tient – precon-tient – subcon-tient/incon-tient.

De altfel, suntem de părere că legile noi științifice obligă la o reconsiderare a modului de înțelegere a conceptelor psihanalizei (**S. Freud**), psihologiei analitice (**C. G. Jung**) ori a psihologiei individuale (**A. Adler**). Aceste concepte capătă noi valențe și conotații în contextul teoriei cuantice, a teoriei catastrofelor, a principiului nedeterminării. Semnificativ este faptul că prin principiul sincronicității, care anunță conceptul de spin din mecanica cuantică, Jung poate fi considerat un precursor al psihologiei cuantice.

Referitor la cele trei instanțe, vom remarca existența a trei tipuri de oameni. Indiviziile care vor avea în vedere sunt *incon-tient* sunt *indiviziile posibile*. Viața *indivizilor probabili* este dominată de precon-tient. *Individul cert* este individul con-tient. Matematicianul și fizicianul **Roger Penrose** (*Mintea omenească între cuantic și clasic*) este obsedat, în sensul științific și benefic al cuvântului, și fascinat totodată, de caracterul cuantic al minții umane, fiind ferm convins că în alegerea cuantică a psihicului va conduce la o nouă teorie a minții. Întrebându-se dacă noi, oamenii, nu suntem, la rândul nostru, niște sisteme cuantice pline de mister și paradoxuri, Penrose își răspunde singur, într-un mod... cuantic: *i da i nu!* **Da**, datorită lumii incon-tientului prin care rămânem ancorați în lumea microcosmosului, o lume a tuturor posibilităților. **Nu**, datorită con-tientului ei, acest atribut al ființei umane care face posibilă diferența față de alte niveluri de organizare a materiei și prin care ființa umană se exprimă în lumea macrocosmică. În acest spirit am gândit și noi cele trei instanțe ale con-tientului uman.

Subcon-tientul – preferăm acest termen – îl vom asocia lumii posibilului. În subcon-tient omul este *omul cu o mie de fețe*. O realitate, deja, intuitiv din moment ce a devenit subiect de operă de artă (un serial de televiziune poartă acest nume). În acest spațiu individul este egal cu toți ceilalți indivizi, de înănd un portofoliu imens de posibilități.

Precon-tientul reprezintă lumea probabilului în care individul își definește mai exact reperele. Își fixează cadrul spațio-temporal, coordonatele de adaptare. El nu mai este egal cu toți, ci numărul posibilităților este mult mai redus și condiționat de caracteristicile spațiului său psihologic în interiorul căruia se manifestă. Posibilitățile aduse la acest nivel devin probabilități de manifestare.

Con-tientul reprezintă lumea certitudinilor. Individul se manifestă. Din toate posibilitățile de comportament, zeci, sute, poate mii, filtrate în spațiul probabilităților, doar una singură devine manifestă.

Testarea psihologică cu Metoda Configurațiilor, pe care am prezentat-o în altă carte, identifică, în principiu, lumea probabilităților. Rezultatul obținut de subiect la test indică comportamentul probabil în activitatea presupusă de stimulul pentru care a fost testat.

Probabilitatea reprezintă certitudinea unui sistem deschis și departe de echilibru. **Ilya Prigogine** se referă, în contextul sistemelor cu structuri disipative, la sistemele în care are loc producerea de entropie. Starea de minim producere de entropie este, în opinia laureatului Premiului Nobel, echivalentă stării de echilibru dintr-un sistem închis. Într-un mod asemănător starea de probabilitate dintr-un sistem deschis poate fi considerată echivalentă stării de certitudine dintr-un sistem închis.